

Z HISTÓRIE MECHANIZAČNEJ FAKULTY VYSOKEJ ŠKOLY POĽNOHOSPODÁRSKEJ V NITRE A JEJ VEDECKO-VÝSKUMNÉ ZAMERANIE

J. Bajla

Katedra mechaniky a fyziky - MF VŠP Nitra

Príspevok sa zaoberá históriou vzniku Mechanizačnej fakulty VŠP v Nitre. Uvádza základné zameranie vedecko-výskumnej činnosti a spoluprácu s vedeckými inštitúciami a praxou.

Z historického hľadiska po prvýkrát zaznamenávame, že celoštátna konferencia " Experimentálna analýza napätí " sa uskutočňuje v Nitre na Vysokej škole poľnohospodárskej.

Vysoká škola poľnohospodárska vďaka za svoj vznik rýchlemu rozvoju poľnohospodárstva a jeho socializácie po roku 1950.

Vládnym uznesením o novej organizácii poľnohospodárskeho školstva z 3.6.1952 sa zriadila Vysoká škola poľnohospodárska v Nitre s fakultami Agronomickou, Zootechnickou a Veterinárskou so sídlom v Košiciach. Po zriadení sa borila s mnohými problémami, predovšetkým priestorovými.

Prvá etapa výstavby školy sa ukončila v roku 1964 vybudovaním moderného, architektonicky a urbanisticky vyváženého areálu.

Škola prešla viacerými organizačnými zmenami - pribudla Prevádzkovo-ekonomická fakulta, Zootechnická fakulta sa pričlenila ako špecializácia na Agronomickú fakultu. Veterinárska fakulta so sídlom v Košiciach vytvorila základ pre otvorenie samostatnej Vysokej školy veterinárskej.

V roku 1962 bol založený odbor poľnohospodárskej mechanizácie pri Prevádzkovo-ekonomickej fakulte a v roku 1969 bola vytvorená Mechanizačná fakulta, tretia fakulta VŠP.

V súčasnosti Mechanizačná fakulta vychováva inžinierov mechanizátorov pre oblasť poľnohospodárskej techniky, jej využitie a zabezpečenie jej prevádzkovej spoľahlivosti.

Napriek tomu, že sa všetky katedry fakulty nenachádzajú v hlavnom areáli školy, fakulta sa neustále rozvíja. Dnes zahŕňa 8 katedier, pri fakulte bol zriadený Ústav pre meráciu a vyhodnocováciu techniku s celoškolskou pôsobnosťou.

V štátnom pláne základného výskumu sa rieši na fakulte 10 úloh, koordinovaných pracoviskami ČSAZ a SAV v oblasti rozvoja technológií v rastlinnej výrobe, racionalizácie v živočíšnej výrobe, v ekologických otázkach dopad využívania poľnohospodárskej techniky a spoľahlivosti poľnohospodárskych strojov.

V štátnom pláne technického rozvoja je riešených 13 úloh, koordinovaných predovšetkým VÚPT Rovinka, ZTS, kombinát VVÚ Martin a VUHYM Dubnica nad Váhom, s hlavným zameraním na mechanizovaný zber krmovín v horských a podhorských oblastiach, rozširovanie aplikácií automatizačnej techniky a elektroniky riadených systémov v energetických sústavách, rozvoju technológií pestovania poľnohospodárskych plodín, ako aj vývoju a inovácií poľnohospodárskych traktorov. Vedecko-výskumná kapacita fakulty pri riešení týchto značne široko zameraných úloh presahuje 86 tisíc hodín ročne.

Vedecko-výskumná činnosť fakulty je podmienená väzbami na odborne príbuzné pracoviská vedeckovýskumnej základne rezortu MPAVŽ, Výskumné ústavy akadémie vied a výrobnú prax.

Hlavná oblasť spolupráce je zabezpečovaná zmluvne cez integrované a združené pracoviská.

Spolupráca so ZTS kombinát Martin sa realizuje prostredníctvom združených pracovísk ZTS a VŠP, v nadväznosti na VVÚ Martin sa hlavná pozornosť zameriava na :

- optimalizáciu prenosu výkonu elektronizovaného traktora,
- agregáciu traktorov Zetor z hľadiska progresívnych agrotechnológií,
- rozvoj experimentálnej základne v oblasti holografickej interferometrie pre vyšetrovanie deformácií a napätí,
- budovanie systému pre zber a spracovanie experimentálnych údajov,
- spoľahlivosť poľnohospodárskych traktorov.

Prepojenie na ZTS VUHYM Dubnica nad Váhom je sústredené na riešenie úloh spojených s problematikou elektrohydraulických prvkov v poľnohospodárskych mobilných strojoch.

- Rozvíja sa aj spolupráca s VVÚ ZTS Zvolen v oblastiach :
- automatizácie a robotizácie poľnohospodárskych technológií,
 - robotizácie a elektronizácie živočíšnej výroby a
 - úpravách nosičov náradia pri ošetrovaní zvierat.

Široká bola i spolupráca s GR STS a OPS Rovinka, vo vedecko-výskumnej práci koncentrovaná na VUPT. Tu bola činnosť zameraná najmä na racionalizáciu zberu a pozberového ošetrovania poľnohospodárskych kultúr, experimentálne merania pre vývoj strojov pre horské oblasti a spolupráca na úlohách pri vývoji a konštrukcii samohybných strojov.

Tento príspevok nemohol vyčernať všetky rôznorodosti činností VŠF i MF, naznačuje len základné informácie z histórie školy i fakulty a profil zamerania vedecko-výskumnej činnosti.

Veríme, že uskutočnenie konferencie na našej Alma mater bude ďalšou zastávkou v úspešnej činnosti Československej spoločnosti pre mechaniku pri ČSAV a jej odbornej skupiny " Experimentálna analýza napätí ".